

PRESSEMEDDELELSE

Forårets rapport fra Det Økonomiske Råd formandskab indeholder følgende emner:

- Kapitel I indeholder en *fremskrivning af dansk økonomi til 2025* samt kommentarer til forskellige aspekter af *den aktuelle økonomiske politik*
- Kapitel II handler om udviklingen i de *offentlige finanser* og opfyldelsen af de *finanspolitiske målsætninger*. Kapitlet indeholder også vurderinger af konsekvensen for de offentlige finanser af den *øgede tilstrømning af flygtninge*
- Kapitel III beskriver og perspektiverer *de senere års lave danske vækst*
- Kapitel IV beskæftiger sig med *beskatningen af ejerboliger* og præsenterer en række anbefalinger til fremtidens boligbeskatning

Fornuftigt at stramme finanspolitikken

Produktionen faldt i andet halvår af 2015, og udviklingen i de fleste nøgletal peger på en fortsat svag udvikling i begyndelsen af 2016. Trods den svage udvikling i BNP i 2. halvår 2015 er beskæftigelsen fortsat med at stige, og beskæftigelsen er nu steget med mere end 75.000 personer siden slutningen af 2012. Beskæftigelsen ligger stadig under det skønnede normalniveau, men forskellen er indsnævret væsentligt og ventes at blive yderligere indsnævret de kommende år, hvor der ventes en vækst, der er højere end svarende til den underliggende, strukturelle vækst.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Vi vurderer, at den finanspolitiske stramning, der er lagt op til i år og i de kommende år, er passende afstemt med konjunktursituationen. Uden en opstramning risikerer vi, at beskæftigelsesvæksten bliver for kraftig, hvilket kan forringe den danske konkurrenceevne. Opstramningen er endvidere nødvendig for at sikre overholdelse af budgetlovens underskudsgrænse.”

Flygtninge sætter de offentlige finanser under pres

Antallet af flygtninge er steget markant, og det sætter de offentlige finanser under pres. Regeringens udgangspunkt er, at udgifterne til integration, forsørgelse og offentlig service skal håndteres under de vedtagne udgiftslofter. Det forudsætter, at der gennemføres offentlige besparelser på andre områder.

En anden mulighed ville være at øge udgiftslofterne. Men det kræver finansiering, da den strukturelle saldo aktuelt er tæt på budgetlovens underskudsgrænse. Med mindre integrationen forbedres væsentligt, skaber de flere flygtninge også en udfordring for de offentlige finanser på længere sigt. Beregninger præsenteret i vismandsrapporten viser, at beskæftigelsesfrekvensen for nye flygtninge skal forøges markant i forhold til dem, der er i landet i dag, hvis den finanspolitiske holdbarhed ikke skal svækkes.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Det er et politisk valg, hvordan man vil finansiere udgifterne til de flygtninge, der er kommet til Danmark den seneste tid. Det er ikke realistisk at forvente, at flygtningene kan bidrage positivt til de offentlige finanser de første mange år. Selv på lang sigt kræver det en markant forøgelse af deres beskæftigelse.”

Kommende skattereform skal være fuldt finansieret

De offentlige finanser er grundlæggende sunde, og finanspolitikken er holdbar på lang sigt. I det korte og mellemløstede sigte er der dog betydeligt pres på de offentlige finanser. Der er underskud på de offentlige budgetter og med det øgede flygtningepres, de faldende indtægter fra nordsøolien og den demografiske udvikling, er det også i årene fremover vigtigt med en stram styring af den offentlige sektors udgifter og indtægter. Sammenholdt med de forbedrede økonomiske konjunkturer og i særdeleshed den kraftige stigning i beskæftigelsen er det vigtigt, at en kommende skattereform er fuldt finansieret, og at finansieringselementerne er konkret specificerede.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Det er vigtigt, at efterårets skattereform bliver fuldt finansieret. Der er hverken plads til eller behov for at lempe finanspolitikken i den aktuelle situation. Finansieringen bør endvidere være konkret og besluttet.”

Lav dansk vækst siden krisen

Væksten i BNP i Danmark er lavere end i mange af de lande, vi normalt sammenligner os med. Betragtes perioden siden krisen, er den svage vækst især afspejlet i en svag udvikling i beskæftigelsen. En del af den svage udvikling i beskæftigelsen kan forklares af en relativ stor tilgang til uddannelsessystemet for unge. Dette kan vise sig at være en god investering i forhold til Danmarks fremtidige vækstmuligheder.

En del af den svage udvikling i BNP de senere år er et resultat af, at der i Danmark er blevet færre i den arbejdsdygtige alder set i forhold til hele befolkningen. Samtidig er der sket forskydninger inden for gruppen af 15-64-årige. Der er i dag relativt flere 20-29-årige, der bruger en stor andel af deres tid på at uddanne sig, og relativt færre 30-44-årige, som udgør en del af arbejdsmarkedets kernetropper. Det anslås, at væksten i dansk BNP pr.

indbygger ville have været 0,4 pct.point højere årligt i perioden 2009-14, hvis aldersfordelingen i Danmark havde udviklet sig som i udlandet.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Demografien kan forklare en overraskende stor del af det vækstefterløb, som Danmark har haft de senere år.”

Konsekvenserne af den lave vækst i Danmark er til en vis grad blevet modvirket af, at Danmark gennem en længere periode har oplevet en forbedring af bytteforholdet og haft stigende indtægter på et stadigt voksende tilgodehavende i udlandet. Det fjerner dog ikke det faktum, at Danmark igennem en længere periode har haft en produktivitetsudvikling, der har været mærkbart svagere end i lande som Sverige og Tyskland.

Overvismand Michael Svarer siger:

“En stor del af problemet med den lave vækst er den svage produktivitetsudvikling. Der bør derfor til stadighed være fokus på at identificere og fjerne barrierer, der holder produktiviteten i dansk økonomi nede.”

Boligskatterne geografisk skævvredet af skattestop

Nominalprincippet har fastlåst ejendomsværdiskatten siden 2002. Det har udhulet boligskatterne, og den gennemsnitlige effektive ejendomsværdiskattesats er reduceret til 0,6 pct., selvom den formelt er 1 pct. for langt de fleste boliger. Faldet i den effektive ejendomsværdiskat har været størst i de områder af landet, hvor boligpriserne er steget mest – og det er samtidig de områder, hvor boligpriserne i udgangspunktet var højest. Gevinsten ved skattestoppet er dermed især tilfaldet boligejere i og omkring storbyerne, herunder ikke mindst København.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Fastlåsnings af boligskatterne har sænket den gennemsnitlige effektive beskatning af boliger. Den har samtidig skabt en geografisk skævvridning, hvor boligejere i og omkring storbyerne i dag reelt betaler en mindre procentsats i ejendomsværdiskat, end boligejere andre steder.”

Reduktionen af den effektive ejendomsværdibeskatning har udover den geografiske skævvridning mindsket boligbeskatningens bidrag til at stabilisere den finansielle og makroøkonomiske udvikling.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Vi anbefaler, at regeringen benytter de kommende skatteforhandlinger til at ophæve nominalprincippet således, at ejendomsværdiskatten igen følger udviklingen i boligpriserne. Det vil blandt andet bidrage til at mindske risikoen for boligprisbobler.”

Hæv ejendomsværdiskatten

Den nuværende ejendomsværdiskat er så lav, at den favoriserer opsparing i boliger frem for andre typer af opsparing. Beregninger i den seneste vismandsrapport indikerer, at den effektive ejendomsværdiskattesats skal være dobbelt så høj som i dag for, at beskatningen af opsparing i boliger bliver ligestillet med andre typer af opsparing.

Vismændene anbefaler, at ejendomsværdiskatten hæves til 1,2 pct. af den aktuelle ejendomsvurdering. Det anbefales samtidig at afskaffe de særordninger, der eksisterer for pensionister og personer, der købte deres bolig før 1998.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Ejendomsværdiskatten har et niveau, der favoriserer opsparing i boliger frem for anden opsparing. Det får husholdningerne til at binde en for stor andel af deres opsparing i boliger. Vi anbefaler, at denne forskelsbehandling fjernes og lægger derfor op til, at ejendomsværdiskatten hæves til 1,2 pct. af den aktuelle vurdering.”

“For at mildne konsekvenserne for de nuværende boligejere anbefaler vi, at forøgelsen af ejendomsværdibeskatningen indføres gradvist. Man kan også overveje at give mulighed for at indefryse stigningen i ejendomsværdiskatten.”

I vismandsrapporten vises, at en budgetneutral omlægning af skattesystemet, hvor provenuet fra en højere ejendomsværdiskat anvendes til at sænke skatten på arbejdsindkomst, vil øge den samfundsøkonomiske effektivitet.

Overvismand Michael Svarer siger:

“En højere ejendomsværdibeskatning vil samfundsøkonomisk være en fordel, hvis provenuet eksempelvis anvendes til at sænke skatten på arbejde.”

Bevar en særskilt beskatning af jord

Grundskylden, som betales af alle og ikke bare af boligejere, er en af de få skatter, der ikke mindsker samfundsøkonomiens effektivitet. Analyser i den seneste vismandsrapport viser, at ændringer i grundskylden kapitaliseres fuldt ud i grundprisen. Niveaue for grundskylden betyder dermed reelt ikke noget for dem, der ønsker at købe en bolig: Jo højere grundskylden er, jo lavere er prisen.

Overvismand Michael Svarer siger:

“Det er vigtigt at bevare den særskilte beskatning af jord. Det er nemlig en af de få skatter, der ikke skader samfundsøkonomien. I en globaliseret verden med stigende pres på skattekilderne bør jordskatterne derfor ikke fylde mindre, men derimod mere ud af de samlede skatter.”

Vismandsrapporten er udarbejdet af De Økonomiske Råds formandskab til mødet i Det Økonomiske Råd den 31. maj 2016. Vurderinger og anbefalinger i rapporten og i denne pressemeddelelse er alene formandskabets.

Det Økonomiske Råds formandskab består af: Michael Svarer, Lars Gårn Hansen, Carl-Johan Dalgaard samt Torben Tranæs.

Der afholdes pressemøde den 31. maj 2016 kl. 12:30 i Amaliegade 44

For yderligere oplysninger, kontakt:

John Smidt
Direktør for De Økonomiske Råd
Tlf.: 33 44 58 01/61 85 20 41
Mail: jsm@dors.dk

Læs mere om De Økonomiske Råd på www.dors.dk